

Sant Joan

Nº 184 - 20 JUNY 1.986

REVISTA QUINZENAL

HEM

ACABAT
LA
TIN

Revista SANT JOAN

Nº 184 - 20 de juny de 1.986

DIRECTOR: Carles Costa Salom

Edita: Centre Cultural de Sant Joan

Adreça: Carrer Princesa, 24

Imprimeix: Apóstol y Civilizador (Petra)

Depòsit Legal P.M. 2-1979

COL.LABORADORS

Miquel Florit

Joan Jaume

Jaume Bonet

Tomeu Juan C

Antònia Costa

Maria Company

Francisca Barceló

Antoni Bauçà

Antoni Bonet

Josep Gayà

Benigno Company

NOTA:

Els articles publicats en aquesta revista
Expresen únicament l'opinió dels propis
autors.

SUMARI

Pere-Gil

Festa Sant Cristòfol

Campanya Electoral

Defuncions

Escoles de Ball

Moto Cross

Candidatures PSM i PRD

Cultura Popular

Ques es el "SIDA"

Congrés de Llengua Catalana

Nota Històrica

Nàixaments

PERE GIL *Glosador*

CONSOLAT DE SÓLLER A CIUTAT
CARRER DE PUEYO, 1 - TELEF. 726863

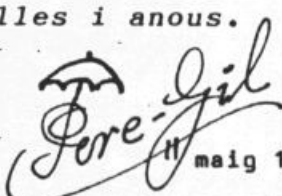
SÓLLER: LLUNA, 13 - 631254

*Enc que som de Tramuntana,
es CONSOLAT DES SOLLERICS
oferesc a n'ets amics
que tenc a sa PART FORANA.*

*I també a n'es Ciutadans
- que jo som amic de tots-
veniu amb mi a fer rots
d'oli i de pa d'el d'abans.*

*Vull dir de pa integral
amb quasi tot es segó.
Per sa salut és millor
i això és lo principal.*

*Es capvespres des dijous
convit a pamboliada.
Tenc també una sobrassada,
cafè, ametlles i anous.*

maig 1986

Mujer:

- Vigile su salud
- Hágase un chequeo ginecológico

ES UN CONSEJO DE
LA ASOCIACION ESPANOLA CONTRA EL CANCER
JUNTA PROVINCIAL DE BALEARES

Solicítelo gratuitamente al Tel. 23 01 49

FESTA DE SANT CRISTÓFOL

La festa de Sant Cristòfol que des de 1957 ens ofereix la Penya Motorista Sant Joan es celebrà, com ja es costum el segon diumenge de juny i ens resultà una festa ben animada.

El matí es celebrà el Moto Cross Sant Cristòfol; d'aquesta prova en donam informació en esports. Llavors, el capvespre, el passacarrers per la Banda de Tambors i Cornetes del Centre Cultural ens anuncià la continuació de la festa. Es celebrà una missa en honor de Sant Cristòfol, que oficià el P. Bartomeu Pastor, el que ens va fer reflexionar cap a una millor i més humanitària conducció dins les carreteres; directius, socis i simpatitzants assistiren a l'acte.

Acabada la missa es va procedir a la benedicció de vehicles i, llavors a la desfilada de carroces, una desfilada més nombrosa que aquests darrers anys. En Guillem Bou amb la seva moto de fa 30 anys i En Mateo Riutort amb una d'avui obriren la caravana formada per la Banda de Tambors i Cornetes i les carroces titulades: "México 86 Campionat de Futbol", "Hawai", "Sa Rua", "Tarta de fresa" i "Festival de la cançó santjoanera", totes foren fetes amb bon gust i al seu pas pels carrers amb molta de gent espectadora foren força aplaudides; cal elogiar l'esperit altruista d'aquesta gent esforçada perquè la desfilada d'enguany fos tan lluida.

Totes aquestes carroces foren degadament subvencionades amb l'ajuda

que l'Ajuntament dona a la festa. Entre els assistents a les beneïdes es sortejaren uns obsequis.

Acabà la festa amb un refresc en el local social, per a tots els qui hi havien participat.

D'aquesta manera un any més Sant Joan gaudí d'una festa que a pesar dels anys es mantén viva, animada i ben participada, en una mostra del interé que desperten totes les activitats de la Penya Motorista Sant Joan, que esguany compleix ja el seu 30 aniversari.

CAMPANYA ELECTORAL

L'autocar publicitari d'AP, passà per Sant Joan el dijous dia 5. Com era dia de mercat es va aturar a la plaça a on els candidats i acompanyants, conversaren amb les persones que havien anat a fer la compra.

Els representants d'aquesta coalició política foren rebuts per afiliats i simpatitzans al seu partit, es va repartir propaganda, varen aferrar cartells i com es natural es va demanar el vot.

Al llarg de l'estada dels visitants es va reunir, es pot dir, nombrós grup de santjoaners.

Representants del PSOE havien anunciat un mitín a l'escola dels nins, pel divendres dia 6. Degut a la poca assistència es va celebrar la reunió anunciada, amb una taula redona, a on es parlà de les realitzacions dutes a terme pel govern durant aquests quatre anys que han estat al poder.

A la Cambra Agrària, va tenir lloc el dissabte dia 7 un acte anunciat pel PSM amb assistència del candidat número 1 al Senat Sebastià Serra, Josep Estelrich i Josep Sansó. L'assistència no fou lo nombrosa que s'esperava però fou una vetlada interessant i que durà fins quasi les dotze del vespre. Es parlà del programa previst per dur endavant durant la pròxima legislatura i s'espera augmentar el número de vots en relació a les darreres eleccions.

EN POQUES PARAULES

LA SETMANA QUE FA DEU

Som a Felanitx. Concretament a l'església de Sant Alfons. Aquest temple neogòtic, d'inicial disseny concebut pel polifacètic i genial Pere d'Alcàntara Penya, serveix de marc a un esdeveniment important. Són dues les raons de l'afirmació: En primer lloc, perquè és de Música; després, perquè enguany se n'acompleixen deu des del seu inici...

D'aquí a poc temps sonaran les veus del Cor de Cambra Studium interpretant Mozart, com dies passats ho feu el cello de Motatu amb algunes de les Suits de Joan Sebastià Bach.

Deu anys de Música continua i a la Part Forana és una fita assenyalada. Dissortament, en tenim pocs exemples: Valldemossa, Pollença i Deià que compten amb un currículum cronològic digne de menció; Bunyola, que ja és un cas molt recent.

DEFUNCIONS

Margalida Salom Ginard "Faleta" va nèixer el 5 d'agost de 1902 i va morir el 6 d'abril 1986.

No hi ha dubte que aquests incisos musicals dins la quotidianitat de les nostres viles són molt positius. Seria desitjable que cada poble arribàs a trobar el seu moment per a la Música; si no és possible a nivell de cicle complet, que ho fos, al manco, a nivell d'alguna diada. Dedicar periòdicament unes hores a la Música diu molt a favor d'un Poble i de la seva gent. Deixar assíduament un espai a l'Art Sonor és un immillorable sistema per enlairar l'esperit. Els exemples d'aquests pobles, capdavanter en la matèria, haurien de fructificar.

Callau, que el concert comença!
Deixau que la Música soni...

Biel Massot i Muntaner
(Per a l'Associació de Premsa Forana)
11-V-86

ESCOLES DE BALL

A Campos es va celebrar el dissabte dia 7 una trobada d'escoles de ball, a la que hi participaren 30 grups, entre ells l'escola de ball de "Aires de Pagesia" de Sant Joan. Els santjoaners varen ballar la Jota dels Enamorats i el Bolero des Vermar.

El final de l'acte, que estava presidit pel President del Govern Balear Senyor Gabriel Cañellas, acompanyat del Batle de Campos, del Conseller de Cultura Sr. Gilet i del Director General de Joventut Sr. Roig, es va obsequiar als participants amb un siurell i una placa commemorativa pel grup.

MOTO CROSS SANT CRISTOFOL

Nicolau, Sans i Fiol foren els guanyadors del Moto Cross Sant Cristòfol el passat dia 8, a la prova que es va celebrar en el Circuit Binifarda de Sant Joan, organitzat per la Penya Motorista Sant Joan, puntuable pel Trofeu de Mallorca 1986.

La gent no va acudir com s'esperava, i els que ho feren, els afeccionats a aquest esport, gaudiren d'una bona carrera en la que l'emoció i l'espectacularitat, hi estigueren ben presents en cada una de les sis mànigues que es celebraren.

En les mànigues dels juvenils, guanyaren En Nicolau, la primera i En Lubenow, la segona, quedant la classificació de la següent manera:

1º Juan A Nicoalu	Yamaha	Montesión
2º Bjorn Lubenow	"	Media Milla
3º Juan José Pons	"	PM Sant Joan

En la primera mànigua es retirà En José del Barrio.

En la categoria de juniors En Pau Sans i En Garcias oferiren una esportiva lluita i foren els guanyadors de les mànigues. En Pau ho fou de la primera i En Garcias de la segona, per tan sols 4 segons de diferència guanyà En Pau, la classificació quedà d'aquesta manera:

1º Pau Sans	KTM	PM Sant Joan
2º Bartolomé Garcias	Yamaha	Montesión
3º Juan Jaume	Honda	PM Sant Joan
4º Jaime Carrió	Cagiva	" "
5º Pedro Santandreu	Yamaha	Montesión

Ja en la categoria de seniors hi participaren a més d'En Garcias que va corre les dues mànigues de juniors i les dues de seniors, i En Pau Sans que ho feu a la segona mànigua d'aquesta categoria de la que fou guanyador. En la primera mànigua guanyà En Jaume Fiol, després de que En Mateu Riutort per averia en la seva màquina, es tengué que retirar. Al final per tan sols 22 segons va guanyà la carrera En Jaume Fiol; la seva participació era esperada, després de les seves actuacions en unes proves del Campionat d'Espanya de Moto Cross.

La classificació quedà com segueix

1º Jaume Fiol	Honda	Montesión
2º Bartolomé Garcias	Yamaha	"
3º Juan Santandreu	"	PM Sant Joan
4º Nicolau Nicolau	KTM	Montesión
5º Miguel Gayà	Honda	PM Sant Joan
6º Miguel Sampol	KTM	Montesión

7º Pau Sans KTM PM Sant Joan

Retirat Mateu Riutort.

L'entrega de premis es va fer al local social de la Penya Motorista.

Es va acabar l'acte, desitjant sort per tots.

NotíciesCANDIDATURES DEL PSM

El dia 24 de maig tengué lloc a Buget la presentació de les candidatures i programa per a les properes eleccions generals del PSM, les llistes estan compostes per:

Al Congrés; Nº 1 Mateu Morro, Nº 2 Maria Juan (PS Menorca), Nº 3 Joan Perelló, Nº 4 Andreu Murillo (PS Menorca), Nº 5 Antoni Sansó, Nº 6 Andreu Matas.

Al Senat; Sebastià Serra i Damià Pons.

Després de dinar varen parlar el nº 1 al Congrés de Diputats i els dos candidats al Senat.

Les línies generals del seu programa són nacionalistes d'esquerres, antinuclear, pacifista, ecologista i autonomista.

Es va criticar la política centralista del PSOE, que en opinió del PSM, en l'actual legislatura la política duita a terme ha estat de dretes. Si bé en Damià Pons va dir que en cas, de que els resultats de les eleccions fesin que el PSM tengués la clau per formar govern, recolzarien a l'esquerra i que, amb ells el PSOE, seria menys centralista.

CANDIDATURES P.R.D.

A Inca el dijous dia 5 de juny, es reuniren els candidats del Partit Reformista i representants de Premsa Forana, per tal de presentar les candidatures i el programa que s'ha publicat en motiu de les properes eleccions generals del dia 22.

Presidia la reunió el President d'Unió Mallorquina Jeroni Albertí, acompanyat del Batle d'Inca Antoni Pons, Santiago Coll i Miquel Duran Ordiñana.

Després de sopar, es va obrir un interessant col·loqui a on Jeroni Albertí, contestà a totes les preguntes que l'hi feren respecte a les possibilitats del P.R.D. de cara a les pròximes eleccions, a les realitzacions dutes a terme pel CIM, durant els darrers anys i sobre la normalització lingüística.

COMUNITAT AUTONOMA DE LES ILLES BALEARS

LA CISTERNA DE "LA SALA"

Fa molts d'anys que a La Sala, L'Ajuntament, ha ha una cisterna que dona bona aigua. Diuen que la millor d'Inca. La varietat és que cada posseïdor de cisterna diu que la seva és la més fina, la més freca, la més diurètica i altres més virtuts que van des de la caració de qualsevol enfermetat a tenir sempre alegria i coratge. El cas singular de nostra Ciutat és que, com he dit, fa anys, vivia a La Sala, un matrimoni. Eren els estedants. Persones, matrimoni que es cuidava de la netedat i de la conservació de l'edifici. L'estadana era una figura entranyable. Una figura bella i encantador. Les darreres que recorden els més majors de nostra Inca, ens la descriuen com una madona arromangada, davantal posat o arromangat al braç esquerra. Una de les moltes funcions que tenien els estadans, que vivien a la part alta de La Sala, era cuidar de la cisterna que estava situada a la part de l'esquerra, entrant al vell edifici, i que estava forrada - com encara està - d'una cerà, icà blavosa mesclada amb blanc, fent uns dibuixos i unes senefes del millor art inquer en quan a terrisseria parlant.

L'aigua no era massa abundosa i la gent normal, la qui no tenia cisterna, havia d'anar als pous públics o a les cases de senyors, als Convents o a La Sala. Els Franciscans tenien una bona cisterna (el coll du data de 1.746) que alleugeria la fretura de tan bon líquid a tota aquella contrada conventual. El mateix passava amb la cisterna dels Dominicos i a la que hi havia a la clau exterior de "Ses Monges Tancades", com també s'empraven les cisternes de les cases senyorials, com són les de Ca'N Ripoll, Ca'N Siquier, Ca'N Amer, Ca'N Vich, etc. No podem oblidar els pous públics, que en temps de molta d'aigua eren les fonts de la vila. El mal era quan a les escassetats i sequies la gent tenia poca aigua i havia de demanar ajuda als qui en tenien en deposit.

Tornant a la cisterna de La Sala, hem de dir que el poble la tenia com

a seva i l'estadana, bona cara i més bon tracte, donava gerra a gerra, tan bon element, necessari per la vida normal i quotidiana. Era una teringa de donetes qui anava cada dia a veure a l'estadana i demanar-li "per amor de Déu" una gerreta o gerricó d'aigua. Conten que de vegades, quan el nivell baixava, la madona mesurava ells mateixa i dava la quantitat necessària. Quan l'aigua era abundosa, s'entrava a La Sala i treien la que volien, tot pensant que tan sols hi acudia la gent de la barriada corresponent.

Era molt important la figura de l'estadana, puix dava un caire pagès, que aquí vol dir, agradable, a les oficines en general de l'Ajuntament. Ella arreglava les oficines, alleugeria els presos, quan aquets hi estaven tancats unes hores, posava domassos a les finestres i més avant a la balconada, d'una manera amorosida i plena de seguretat casolana. Ella, l'estadana, rebia quan arribava la festa del Corpus, la primera "figa flor" per posar al Nin Jesús que presidia l'Ajuntament. Si aquell any el Corpus venia prets i no ho havia figues flors, n'hi posava una de fusta. L'estadana, arribat l'estiu, arreglava els cossiols de La Sala, moltes alfabegues i es cuidava de calcular l'aigua de la cisterna, no prohibint mai a ningú que s'endugués, en que fos tan sols per beure aquell dia, un gerriconet d'aigua.

Per tant la figura, agermanada amb la cisterna, de l'estadana, era important. I la seva importància redicava en que era ella la qui, amorosidament, repartia amb un bon posat de madona pagesa mallorquina, la bona càrrega del bon líquid. Conta la gent major aquells diàlegs que s'establien entre demenador i donadora:

-Bon dia, madona! I que puc omplir aquest gerriconet d'aigua? Ara he de fer unes sopes a N'Andreu i...

-Agafa la que vulgeis, dona! Agafa la que vulguis...Jo no surt perquè tenc altres feines...

Tu carrega i ja tornaràs quan en vulgui. ...Enguany en tenim!

-Ido bé, ara l'ompliré i dema tornaré a cercar-ne una altre! Es que es meu

homo, saps?

-Tots són iguals! Domés pensen amb so menjar... Però ja heu saps, en voler-ne, ja tornaras.

-Idò gràcies i ja donaras memoris a n'En Bernat de part meva!

-Ja els hi donaré ja! Res, m'envaig i tu carrega...

-Gràcies, gràcies i que Déu, qui tot, et pagui el favor!

-Per amor de Déu, veste'n i no me facis endoiar més...

La madoneta treia dos poalets d'aigua i partia de cap a ca seva a fer les sopes al seu marit i a la niarona que tenia. L'aigua de La Sala, com la dels convents, era la millor de Mallorca, i diuen que de Fora Mallorca i tot. L'estadana continuava les seves feines i la cisterna cantava perquè la darrera amdoneta havia deixat el poal mig ple i d'un foredineu, anava caient al fons de la cisterna un ratxet d'aquella riquesa que no es podia pagar amb doblers.

Avui a La Sala, en que estigui en obres, s'ha conseqvat la cisterna enrevoltada de ceràmica de colors i amb una senefa bella. L'estadana no hi és. Tothom té aigua corrent, o al manco n'ha de tenir. Una recordança per aquell ritual que s'establia, mitjançant l'aigua entre el qui té i el qui no té. Entre el qui demana i entre la qui dóna. Bona harmonia i bella germandat a una Inca llunyana, perduda, aniquilada. ...Progrés!

Gabriel Pieras Salom
"Dijous" Inca

QUE ES EL "SIDA"

La Conselleria de Sanitat i Seguretat Social del Govern Balear, ha publicat un opuscle que explica que es el "Sida" i com evitar aquesta malaltia que esta tan de moda. Explica que el "Sida" és el Síndrome d'Inmunodeficiència Adquirida i com intentar lluitar en contra d'aquesta malaltia, quins són els símptomes, etc.

El Consell Assessor d'experts sobre el S.I.D.A. de la Conselleria de Sanitat, i la Comissió Ciutadana d'informació i seguiment del S.I.D.A. encarregats del present opuscle, entre altres coses ens explique:

SIDA

Què és?

"SIDA" són les inicials del Síndrome d'Inmunodeficiència Adquirida, un conjunt de malalties causades per un virus que pot alterar el sistema defensiu de l'organisme.

Aquestes malalties són:

- 1) Infeccions per microbis que normalment no provoquen alteracions de la salut.
- 2) Alguns processos cancerosos.

La SIDA és, doncs, una infecció que dóna lloc a d'altres infeccions i/o a càncers.

Com ha aparegut?

Als països occidentals va detectar-se fa uns cinc anys. Primer foren afectades persones joves que practicaven l'homosexualitat masculina, després apareguren casos entre hemofílics i drogadictes. Més tard s'han afectat persones sense cap d'aquestes característiques. Es probable que l'origen humà fos a l'Àfrica. La SIDA no és, doncs, un problema exclusiu de cap grup de població, se bé determinades circumstàncies faciliten l'exposició al virus.

Pot encomanar-se, encara que la capacitat de contagi és baixa i té un període d'incubació llarg, és a dir, des de que es produeix el contacte amb el virus fins que es presenta la malaltia poden passar anys."

Com pot esser sospitat?

"Les manifestacions de la malaltia no són específiques. Alguns trastorns de salut persistents poden suggerir la presència de la malaltia. Entre aquesta cal esmentar la febre persistent, la diarrea de llarga durada, les sudoracions nocturnes, la pèrdua involuntària o inexplicable de pes superior al 10% (uns 7 Kgs.), l'aparició de taques vermelloses o violàcies o de nòduls a la pell, l'aparició de ganglis a diversos llocs del cos llevat de la zona inguinal o les plaques blanques (de Muguet) a la mucosa bucal. Molts d'aquests trastorns són però, comuns a d'altres malalties."

Com és pot encomanar?

"Per contagiar-se cal que el virus arribi a la sang d'una persona. D'on surt el virus?: S'ha trobat a la sang i a les secrecions dels malalts i, també, de persones que sense ser malaltes en són portadors. Com hi arriba?: Totes les situacions que posin en contacte la nostra sang amb la sang o secrecions de malalts de SIDA o portadors del virus comporten un risc elevat de contagi."

"La SIDA no es transmet:

-al donar la mà.

-al besar-se.

-per l'ús dels serveis sanitaris públics.

-per compartir gots, plats, tasses.

-per l'aire, ni per l'aigua."

Cal tenir en compte que:

-La SIDA es pot transmetre sexualment.

-No hi ha encara vacuna.

-Alguns tractaments són en període de prova

-La prevenció és, per tant, la nostra única protecció."

On anar si cal?

Qualsevulla persona que ho desitgi pot acudir a la Conselleria de Sanitat i Seguretat Social, (722900) on serà atesa per un metge (mantenint l'anonimat), que l'orientarà de qualsevol dubte sobre el tema."

Creim que aquesta publicació es prou interessant, per conèixer un poc millor aquesta malaltia i avitar un eventual contagi.

Congrés de Lléua Catalana.

Obrim serens la nostra parla als parlants del món amic...

Com ja informen les banderes instal·lades al Passeig Marítim de Ciutat el II Congrés Internacional de la Lléua Catalana s'obre als amics que parlen les 100 llengües del món.

D'entre elles el català ocupa la 60 ena posició amb els set milions de parlants segons la bibliografia que adjuntam, sent així una de les llengües minoritàries amb més nombre de parlants entre les que no gaudeixen d'estat indeendent propi.

147 Universitaris estrangers ensenyen català

Segons es desprèn d'un estudi realitzat per l'investigador i periodista Xavier Tudela (autor del llibre "Catalans de fora"), i encarregat pel II Congrés Internacional de la Lléua Catalana, actualment el Català és ensenyat, regularment o esporàdicament, en un total de 147 universitaris estrangers.

La distribució per estats és la següent: Alemanya Democràtica, 1; Alemanya Federal, 25; Argentina, 1; Austràlia, 1; Àustria, 2; Bulgària, 1; Canadà, 4; Dinamarca, 3; Estat espanyol, 2; Estat francès, 12; Estats Units d'Amèrica, 50; Hongria, 1; Iugoslàvia, 1; Irlanda, 1; Itàlia, 10; Japó, 1; Mèxic, 1; Noruega, 1; Regne Unit, 19; Romania, 1; Suècia, 3; Suïssa, 3; Txecoslovàquia, 1; URSS, 2.

Per a la realització de l'estudi sobre les universitats estrangeres que ensenyen català, Xavier Tudela ha comptat amb la col·laboració de l'Anglo-Catalan Society, Associazione Italiana di Studi Catalani, Centre d'Estudis Catalans de París, Centre de Recerca i d'Estudis Catalans de la Universitat de Perpinyà, Deutsch-Katalanische Gesellschaft, Institut de Projecció Exterior de la Cultura Catalan, North American Catalan Society i diversos centres universitaris de l'exterior.

OBRIM SERENS LA NOSTRA PARLA ALS...

D'AMICS QUE PARLEN EL/L'.....

Milions Lléua

800	Xinès
350	Hindi
320	Anglès

210	Castellà	6	Rwandès (Africa)
150	Rus	6	Tàcar (URSS)
130	Àrab	5	Danès
130	Bangalí	5	Eslovac
125	Portuguès	5	Finès
110	Japonès	5	Kazakh (URSS)
105	Alemanys	5	Peul (Senegal, Gambia)
95	Malai-Indonesi	4'5	Albanès
90	Francès	4	Armeni
65	Javanès	4	Noruec
60	Italià	4	Santal (India)
57	Urdú (Pak istan, India)	4	Somali (Africa)
55	Telugu (India)	4	Tigrinya (Etiopia)
55	Panjabi (Pakistan, India)	3	Balutxi (Pakistan, Iran)
53	Coreà	3	Guaraní (Brasil, Arg. Paragu.)
50	Marathi (India)	3	Georgià (URSS)
50	Tàmil (Sri Lanka)	3	Hebreu
43	Ucraninès (URSS)	3	Kashmirí
40	Vietnamita	3	Lituà
40	Turc	3	Luba-Lulua (Zaire)
38	Polonès	2'5	Gallec
35	Gujaràti (India)	2'5	Vènet (Itàlia)
28	Karanès (Maisuru)	2	Aimara (Bolívia, Perú)
25	Ramanès	2	Eslovè
25	Hausa (Africa)	2	Kikuiu (Kènia)
24	Malaisial (India)	2	Leto
24	Persa	2	Lingala (Zaire)
23	Oriya (India)	2	Occità
22	Bihari (India)	2	Turcman (URSS)
21	Rajasthani (India)	1'5	Sard
20	Swahili (Africa)	1'3	Alsacià
20	Holandès	1	Bambara (Mali)
18	Servo-croat	1	Baule (Costa d'Ivori)
18	Birmà	1	Kikongo (Congo)
15	Peixto (Afganistan)	1	Luri (Iran)
15	Prànic	1	Macedoni (Iugoslàvia)
15	Amharic (Etiopia)	1	Reto-ramànic
15	Sudanès (Indonèsia)	1	Sangoà (Camerun, Txad)
13'5	Hongarès		
13	Assamès (India)		
12	Torubà		
11	Grec		
10'5	Búlgar-Macedoni		
10	Azerbaijanès		
10	Berber (Africa)		
10	Nepalès (India)		
10	Quitxua (Andes)		
10	Singalès (Ceilan Maldives)		
10	Suec		
10	Txec		
10	Uzbek (URSS)		
10	Tagalog (Filipines)		
8	Bielorús (URSS)		
8	Rebuà		
7	Rula (Africa)		
7	Kurd		
7	CATALA		
6	Malgaix (Madagascar)		

Milenars

900	Gitano
600	Basc
600	Jiddisch
500	Gal.lès
500	Maltès
250	Islandès
120	Gaèlic

Fonts:

Gran Enciclopèdia Catalana, 15 v. R.
 Breton: Geografia de las lenguas del mundo, Oikos-Tau, 1979`
 D. Hunter-Ph. Whitten: Encyclopaedia of Antropology, Harper y Row, 1976
 Resum de les llengües d'Europa (CIEMEN), elaborat pel II Congrés.

NOTA HISTORICA

La plaça, la carnisseria i la pescateria

Dia 29 d'agost de 1359, Guillem Genís i Pere Mates, de Sant Joan, presentaren al Governador de Mallorca la següent súplica:

"A la vostra sacra reyal magestat humilment e devota supliquen Guillem Genís e Ffarrer Desclapers, habitants de la parròchia de Sent Johan de Sineu, per nom dels jurats e prohòmes de la dita parròchia dients que'l loch o la vila del dit loch de Sent Johan és fraturosa de plasses comunes, de carnisseria e de peschateria, hoc encara de eres comunes per batre los blats en lur temps convinent, les quals coses als pobladors del dit loch entigament foren donades e atorguades, hoc encara ordonades per lo molt alt senyor rey en Jacme, pare del rey en Xanxo de Mallorques, predessesor vostre santras. Ara molt alt príncep con los dits jurats e prohòmes cobrejen e hajan desig les dites coses haver per confirmació de la vostra magestat.

Empersò los dits supplicans recorren a la vostra justícia e agualtat que plàcia a la magestat reyal cometre a menar al honrat governador vostre de Malorques que sobre les dites coses e altres les quals davayl se seguexen per capítols deja fer per nom vostre breu e spatxat compliment de justícia, sumàriament e de pla sens plet e figura de juy, sola attesa la veritat del fet, aquestes coses implorant a la vostra altesa molt alt senyor nostre Senyor Jesuchrist per la sua pietat do exalsament a la vosta corona e us do victòria contra vostres enemichs amèn.

Tenor dels capítols:

Primerament demanen los dits jurats o prohòmes que sien designades plasses al dit loch, so és, de quartera, de carnisseria e de pescateria, hoc encara de pati de esgleya segons que fo manat e ordonat per lo demont dit senyor Rey en Jacme de bona memòria.

Item demanen que sien designades eres comunes al dit loch per batre lurs blats segons que per lo dit senyor Rey fo manat e atorgat.

Item demanen que tots qui han alqueries e rafals o altre possessions en la dita parròchia e fan habitació en altra parròchia que degen pagar a

la dita parròchia en totes coses comunes per aquelles possessions que en la dita parròchia possaexen.

Item demanen que tots aquells qui foren tatxats per los tays dels CCC hòmes a cavayl atorgats al senyor Rey qui après feta la tatxació abans que's cuylís se pertiren del dit loch, que aquells on que sien degen pagar so que foren tatxats o aquella quantitat que aquels deviens pagar sie rellevade e abatuda del nombre que la dita parròchia fo tatxada.

Item demanen que tots los tayls o tayles que d'aquí avant se faran en la dita parròchia se degen fer segons més o menys, so és, per sou e per liura". (ARM Suplicacions S-21 f. 23)

Sembla que fou concedida la llicència.

Ramon Rosselló

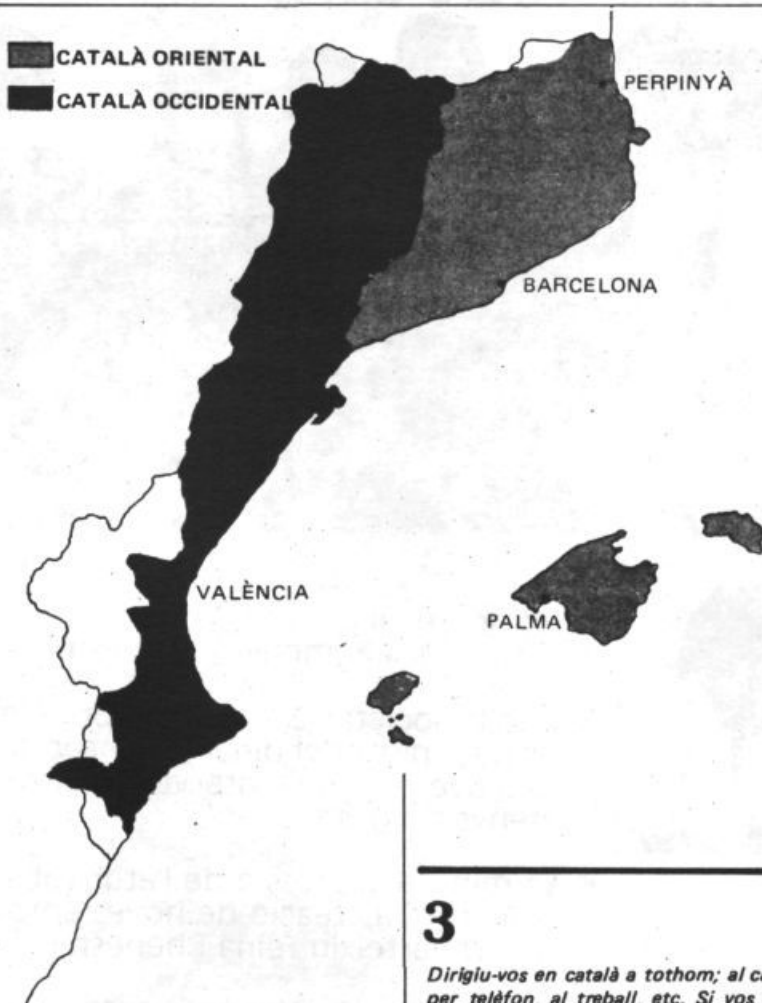
NAIXAMENTS

Antoni Joan Gayà Sansó, fill de Rafel i de m^a Montserrat, va nèixer el dia 19 de març de 1.986.

DECÀLEG DEL CATALANOPARLANT

PEL PROFESSOR DR. TILBERT D. STEGMANN, DE L'INSTITUT FÜR ROMANISCHE SPRACHEN UND LITERATUREN DER J.W. GOETHE-UNIVERSITÄT. FRANKFURT AM MAIN. ALEMANYA FEDERAL.

1

Parlau la vostra llengua sempre que pugueu, especialment amb la família i els amics i coneguts. Feis-vos el propòsit de parlar en català als qui sabeu que vos entenen, encara que fins ara els hàgiu parlat en castellà.

2

Sigueu respectuosos amb tothom que parla una altra llengua, però exigiu que els altres siguin respectuosos amb la vostra.

3

Dirigiu-vos en català a tothom; al carrer, per telèfon, al treball, etc. Si vos entenen, continuau parlant-los en català, encara que responguin en un altre idioma.

4

Als coneguts vostres que encara no comprenen bé el català, animau-los a provar de comprendre'l, parlau-hi a poc a poc i explicau-los de tant en tant algunes paraules.

5

Si veis algú que s'esforça a parlar en català, ajudau-lo. I demostra-li que valoreu el seu comportament.

6

Deixau de corregir qui no vulgui ser corregit, però donau l'exemple de demanar a persones o a entitats autoritzades quines expressions incorrectes cal substituir. Ajudem-nos els uns als altres a mantenir un català bo i viu.

7

Respectau les diferències regionals del català. Parlau amb catalans, valencians, rossellonesos, etc. i coneixeu els accents i mots diferents que tenim tots. Aquesta és la riquesa del català, com de totes les llengües cultes.

8

Feis-vos subscriptor de diaris i revistes en català. I que siguin en la nostra llengua les lectures que faceu, els espectacles a què assistiu, els programes de ràdio que escoltau i la televisió que mirau, etc. Facem allò que havia estat prohibit durant tants d'anys.

9

Preneu la decisió d'escriure totes les cartes i notes en català. A partir d'avui posau sempre el vostre nom en català. Ompliu-hi els talons. Feis canviar els vostres papers impresos, els rètols, etc. Seria ben trist que per estalviar despeses deixàssim de donar testimoni de coherència lingüística.

10

Exigiu de tothom, fins i tot de les institucions més rutinàries, que vos escriguin en català. Feis-ho amablement. No vulgueu perdre el temps i irris lluitant contra els enemics declarats de la llengua del país. Deixau-los de banda.

Tota persona que defensa la seva pròpia llengua sense agredir ningú, té el dret al seu costat.

ÉS UN TEXT DIVULGAT PER LA COMISSIÓ TERRITORIAL DE LES ILLES BALEARS DEL II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA I OBRA CULTURAL BALEAR. Apartat 619. Palma.

AMB EL TEU VOT POTS ACONSEGUIR:

AL CONGRÉS

Jeroni Albertí
Josep Mª Quintana
Guillem Vidal
Carles Rodríguez
Montserrat Galmés
Mª Antònia Munar

AL SENAT

- * Un nou estil de govern, més convivencial i menys prepotent.
- * Que la Societat Civil sigui la principal protagonista del dinamisme social, amb un govern menys intervencionista i menys dirigista.
- * La minva i supressió de l'atur tot afavorint la creació de noves empreses que reparteixin feina i benestar.
- * Tornar a la Societat la Seguretat ciutadana i una Administració de Justícia ben dotada i eficaç.
- * Desenvolupar plenament l'Espanya de les Autonomies que descriu la Constitució, i fer-la moderna i europea.
- * Estimular els ciutadans perquè sense ofecs ni por, posin la seva creativitat al servei del relançament del País.

VOTA

**PARTIT REFORMISTA
DEMOCRÀTIC**

L'ALTRA MANERA DE FER ESPANYA